

ЭКСПЕРТЕН КЛУБ ЗА
ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА

ИНДЕКС БОГАТСТВО НА БЪЛГАРИТЕ

София, май 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1 | Основни резултати 3

2 | Въведение 6

3 | Стойност на индекса на богатството на българските домакинства 9

4 | Сумарно богатство 12

5 | Изменения в общото богатство през последната година 18

6 | Изменения във финансовото богатство през последната година 20

7 | Изменение в стойността на жилищния фонд през последната година 24

8 | Дългосрочни структурни промени 27

9 | Методологични бележки 36

1 | ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

- В края на **2024 г.** Индексът на **брутното богатство** на домакинствата в България достига **262 пункта** в номинално изражение. Това е нарастване с 30 пункта за година.
- Съответно коригираната за инфлация стойност на Индекса на брутното богатство на домакинствата в България е **190 пункта** в края на годината. Това е нарастване със 17 пункта за година.
- Индексът на **нетното богатство** на българските домакинства достига **264 пункта** към декември 2024 г. номинално. Това е нарастване с 29 пункта за година.
- Съответно коригираната за инфлация стойност на Индекса на нетното богатство на домакинствата в България е **192 пункта** в края на годината. Това е нарастване със 17 пункта за година.
- В края на 2024 година брутното богатство на домакинствата в България, състоящо се от два основни компоненти – **финансово богатство и жилища** – за първи път **надхвърля 1 трилион лева** (конкретната стойност е 1.00052 трилиона лева).
- Към края на 2024 г. брутното богатство на домакинствата в България в номинално изражение е близо пет пъти размера на българската икономика (493%), като на човек от населението са се падали по **155 424 лева**, а на едно домакинство – по **349 135 лева** от общото богатство на домакинствата.

- Нетното богатство на българските домакинства в края на миналата година достигна **940.9 милиарда лева**.
- За една година общото брутно богатство на домакинствата се е увеличило със **113 милиарда лева** (с **12.7%**), а нетното – със **104 милиарда лева** (с **12.4%**).
- През 2024 г. стойността на жилищата на българските домакинства се е увеличила с **95.5 милиарда лева** (с **15.7%**).
- Дори само в нетно изражение, отчитайки инфлацията, през последното десетилетие има близо двойно нарастване на общото богатство на домакинствата в България.

2 | ВЪВЕДЕНИЕ

Индексът на богатството на българските домакинства проследява актуалното състояние и тенденции в динамиката на притежаваните активи и пасиви. Той е съставен на основата на представителна официална статистика с източници Българската народна банка (БНБ), Националният статистически институт (НСИ) и Евростат. Индексът представлява нов продукт, разработен в отговор на засилващия се интерес към информационно-аналитични материали, свързани с финансовия профил, спестовните и инвестиционните предпочитания и потенциалната икономическа устойчивост на домакинствата в България.

Този нов индекс хвърля светлина едновременно върху трайните нагласи и текущите финансови решения на домакинствата, формираны под влиянието на различни фактори от външната икономическа конюнктура и финансовите условия в страната. Индексът илюстрира концентрацията и нарастването на богатството на населението на агрегирано ниво. С широкия обхват и честота на данните, той предоставя богата информация за анализ на текущото финансово състояние на домакинствата, отчитайки доходи, кредити и ефектите от инфлацията. Индексът представя комплексна картина за каналите за акумулиране и защита на спестяванията, управлението на икономическите рискове и възможностите, пред които са изправени домакинствата в България.

Анализираните данни и резултатите, свързани с индекса на богатството, също дават нова перспектива за проследяване на финансовата грамотност на българските домакинства.

Индексът е съставен въз основа на данни за двете големи групи активи, апроксимиращи богатството на домакинствата: финансови активи и жилищен фонд. Финансовите активи обхващат всички налични серии от тримесечните финансови сметки на институционален сектор „Домакинства“ (сектор с код S.14 по класификацията на институционалните сектори в

съответствие с Европейската система от сметки 2010, ЕСС 2010). Тук влизат следните категории: банкноти и монети; депозити; дългови ценни книжа; предоставени заеми; котирани и некотирани акции и други видове собствен капитал; акции и дялови единици в инвестиционни фондове; вземания по застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми; финансови деривати и опции върху акции на наети лица; други сметки за получаване. Жилищното богатство е представено чрез пазарната стойност на общата полезна жилищна площ на съществуващите жилища, отчитайки динамиката на пазарните цени на жилищата по данни от НСИ и Евростат.

Заедно с това са взети под внимание също пасивите от финансовите сметки на домакинствата в България. Те обхващат категориите на дължими заеми и други сметки за плащане. Това дава възможност богатството да бъде представено и анализирано както в брутна, така и в нетна перспектива.¹

Представените оценки на богатството и индексните изчисления са консервативни. Сумата на общото богатство би нараснала при евентуално прибавяне на още класове активи, притежавани от българските домакинства. Потенциални кандидати-активи засягат както финансовото, така и други категории богатство: например злато, някои стоки с дълготрайна употреба, земеделски земи, гори. Към момента прибавянето на подобни категории е невъзможно поради липса или недостатъчност на представителни и достоверни статистически данни. Допълнителни активи ще бъдат въвеждани поетапно по възможност.

1 В края на настоящия материал са поместени допълнителни методологични бележки.

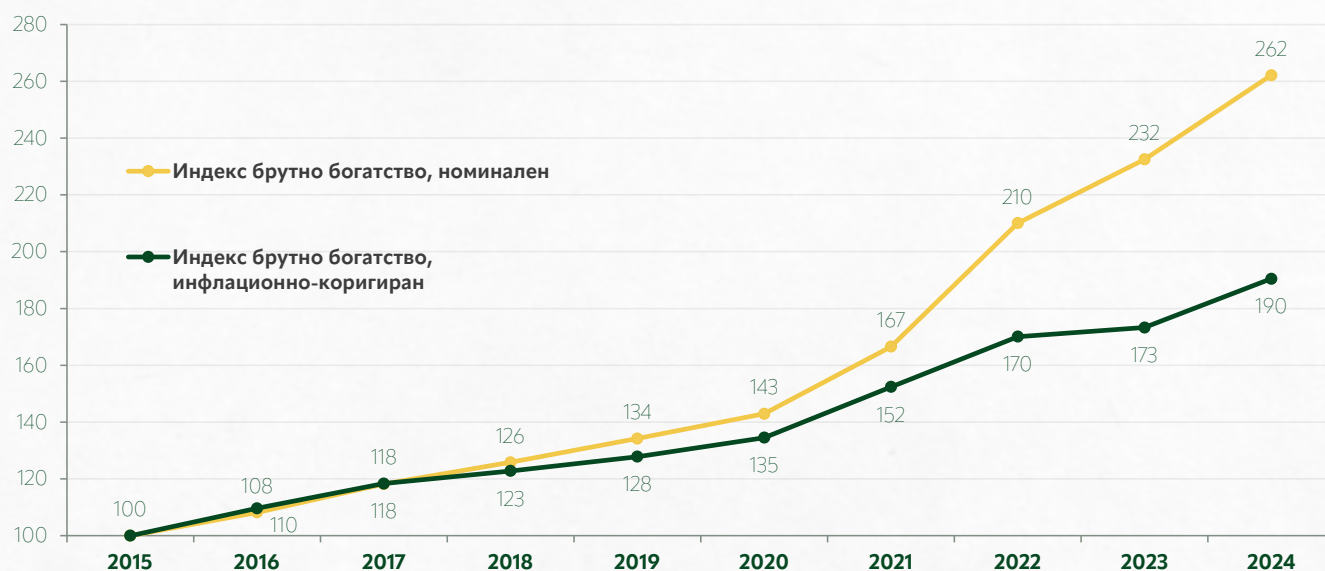
**3 | СТОЙНОСТ
НА ИНДЕКСА НА
БОГАТСТВОТО
НА БЪЛГАРСКИТЕ
ДОМАКИНСТВА**

В края на 2024 г. стойността на Индекса на брутно богатство на домакинствата в България достига 262 пункта.² Това представлява нарастване с 30 пункта за година.

Тази стойност не отчита инфлацията през този период. Корижиран с отчитане на инфлацията, Индексът на брутно богатство на домакинствата в България е 190 пункта в края на 2024 г. Това е нарастване със 17 пункта за година.

Движението на индекса през последните десет години е илюстрирано на Графика 1. По-високата стойност на индекса в реално изражение през 2016 г. отразява дефлацията в онази година.

Графика 1: Индекс на брутно богатство на българските домакинства (2015=100)

Вземайки под внимание пасивите във финансовите сметки на българските домакинства с цел анализиране на нетното им богатство, съответно изчислената стойност на Индекса на нетното богатство достига 264 пункта към декември 2024 г. Това представлява нарастване с 29 пункта за година.

Малко по-високата стойност на Индекса на нетното богатство спрямо този на брутно богатство се обяснява с периоди на по-бавно нарастване на пасивите, спрямо активите, във финансовите сметки на домакинствата.

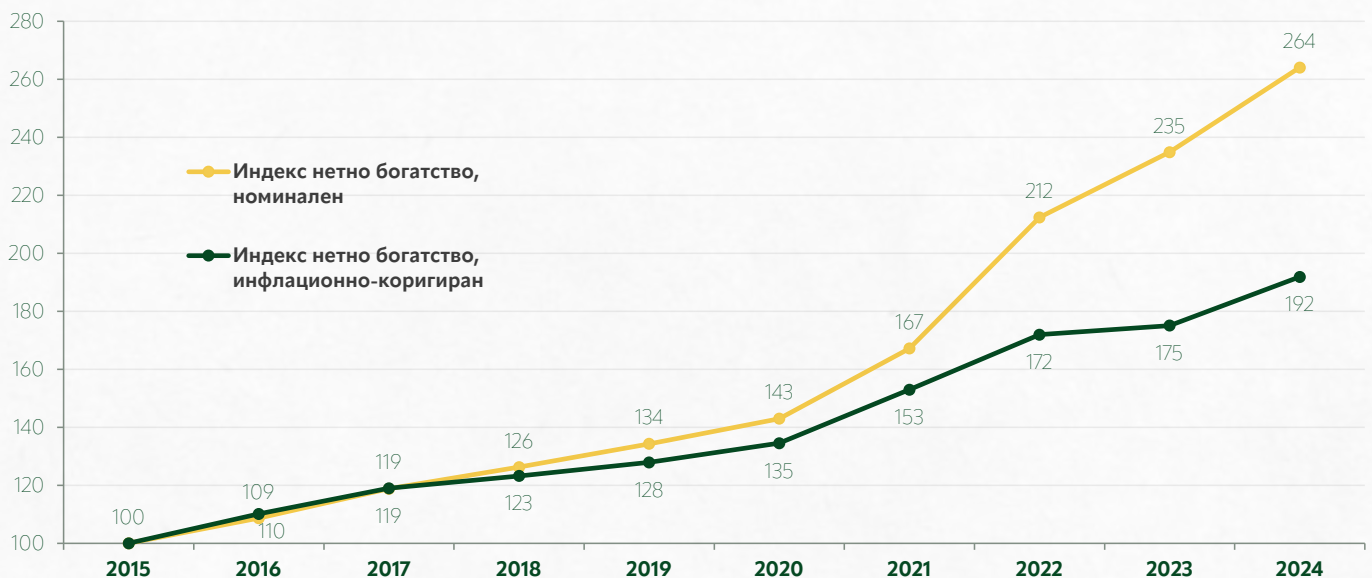
2 При база 2015 г. = 100. По-надолу са обяснени предимствата от използването на 2015 г. като отправна точка в анализа.

Това е стойност без корекция за инфлация. Коригираният за инфлация Индекс на нетното богатство на домакинствата в България е 192 пункта в края на 2024 г., което е нарастване със 17 пункта за година.

Погледнато за целия период на последното десетилетие, резултатът показва близо двойно нарастване на общото богатство на домакинствата в България в нетно изражение, отчитайки инфлацията.

Съответното изменение на Индекса на нетното богатство на домакинствата през последните десет години е илюстрирано на Графика 2. Отново както при индекса на брутно богатство, по-високата стойност на индекса на нетното богатство в реално изражение през 2016 г. отразява дефлацията в онази година.

Графика 2: Индекс на нетното богатство на българските домакинства (2015=100)

4 | СУМАРНО БОГАТСТВО

В края на 2024 г. за първи път богатството на домакинствата в България надхвърли 1 трилион лева. Конкретната сумарна стойност на двата компонента – финансово богатство и жилища – достигна 1.00052 трилиона лева.

Тази стойност на общото богатство на домакинствата в България се равнява на 493% от брутният вътрешен продукт на страната миналата година, т.е. брутното им богатство в номинално изражение е близо път пъти над размера на българската икономика.³

Така на човек от населението към края на 2024 г. са се падали по 155 424 лева от общото богатство на домакинствата в страната.⁴

Съответно на едно домакинство в страната са се падали по 349 135 лева от общото богатство на домакинствата.⁵

Това включва всички налични финансови активи, притежавани от домакинствата. Като източници за част от богатството стоят различни привлечени/заемни средства, поради което тази обща стойност може да бъде характеризирана като брутна. Критичният анализ изисква въпросната брутна стойност да бъде коригирана с отчитане на пасивната страна във финансовите сметки на домакинствата.

Брутното богатство минус общия размер на финансовите пасиви към края на съответния период, в случая към края на 2024 г., дава нетното богатство. Богатството на домакинствата в България, преизчислено в нетно изражение, възлиза на 940.9 милиарда лева.

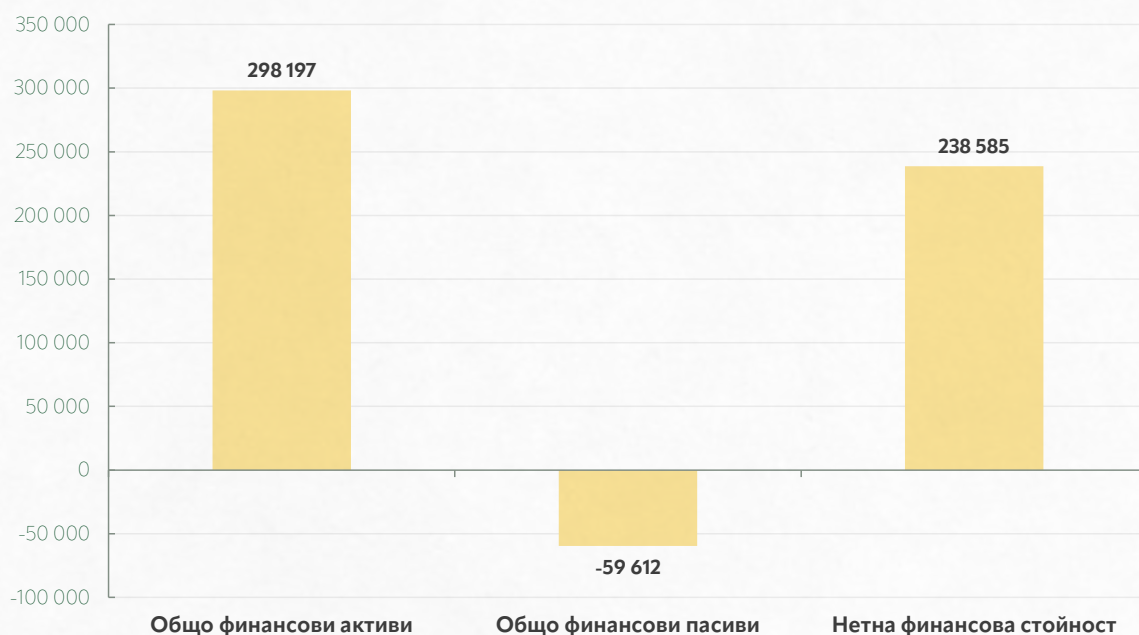
Стойността на финансовите активи, притежавани от домакинствата по последните налични данни, е представена в следната Графика 3.

3 Използвани са предварителните данни за БВП по текущи цени, публикувани от НСИ на 7 март 2025 г.

4 Използвани са данните на НСИ от текущата демографска статистика, публикувани на 29 април 2025 г., за население в страната в размер на 6 437 360 души.

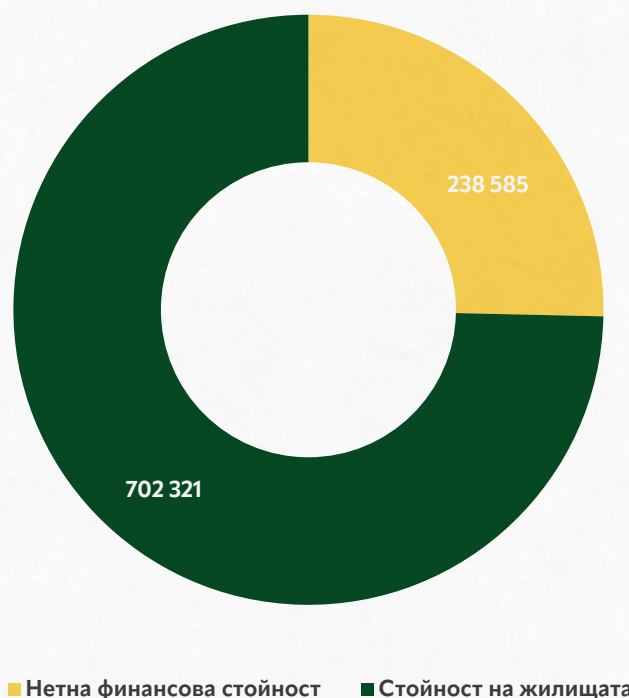
5 Използвани са данните на НСИ от последното преброяване в страната през 2021 г., според които в България е имало 2 865 708 броя домакинства, със среден брой членове 2.2 души.

Графика 3: Общо финансови активи, пасиви и нетна стойност в края на 2024 г. (млн. лева)

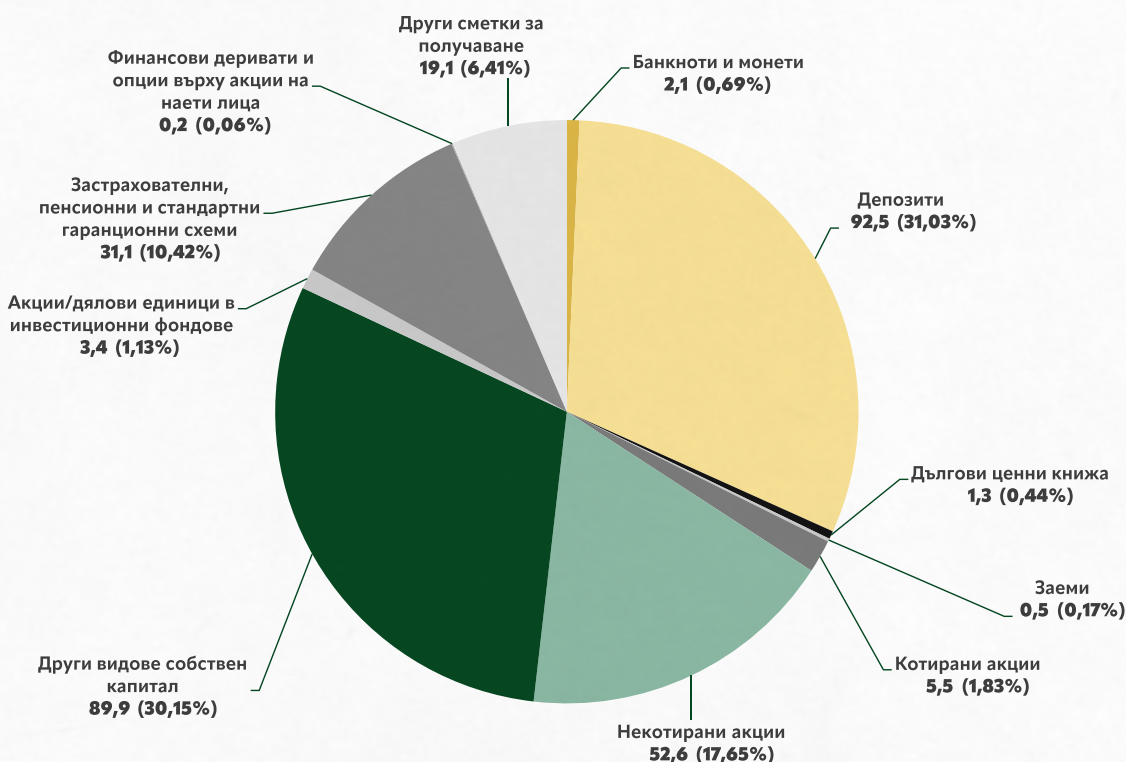
В съвкупността на общото богатство на домакинствата основната част е формирана от стойността на жилищата, притежавани от тях (74.6%). Съотношението между нетното финансово и жилищното богатство към края на 2024 г. е представено на Графика 4.

Графика 4: Нетна финансова стойност и стойност на жилищата, притежавани от българските домакинства в края на 2024 г. (млн. лева)

Информацията за финансовите активи на домакинствата, за разлика от жилищното богатство, може да се конкретизира в повече детайли съобразно различни категории активи. Графика 5 дава подробната структура на финансовите активи на домакинствата.

Графика 5: Финансови активи в края на 2024 г. (брутни, млрд. лева, %)

Прави впечатление, че основната част от финансовото богатство на домакинствата в България днес е съсредоточена под формата на банкови депозити (92.5 милиарда лева или около 31%). Резултатът не е изненадващ и се обяснява с традиционните предпочитания на домакинствата у нас и дефицит на привлекателни спестовни или инвестиционни алтернативи, слаба склонност към поемане на риск и вероятно относително по-ограничена финансова грамотност. Това индиректно илюстрира и съществуващото доверие в банковата ни система.

Тези наблюдения се потвърждават също от ниския дял на по-рисковите алтернативни форми на финансовото богатство. Котираните на борса акции заедно с акциите и дяловете в инвестиционни фондове заемат под 3% общ дял (около 8.9 милиарда лева). Делът на финансовите деривати е под 0.1%.

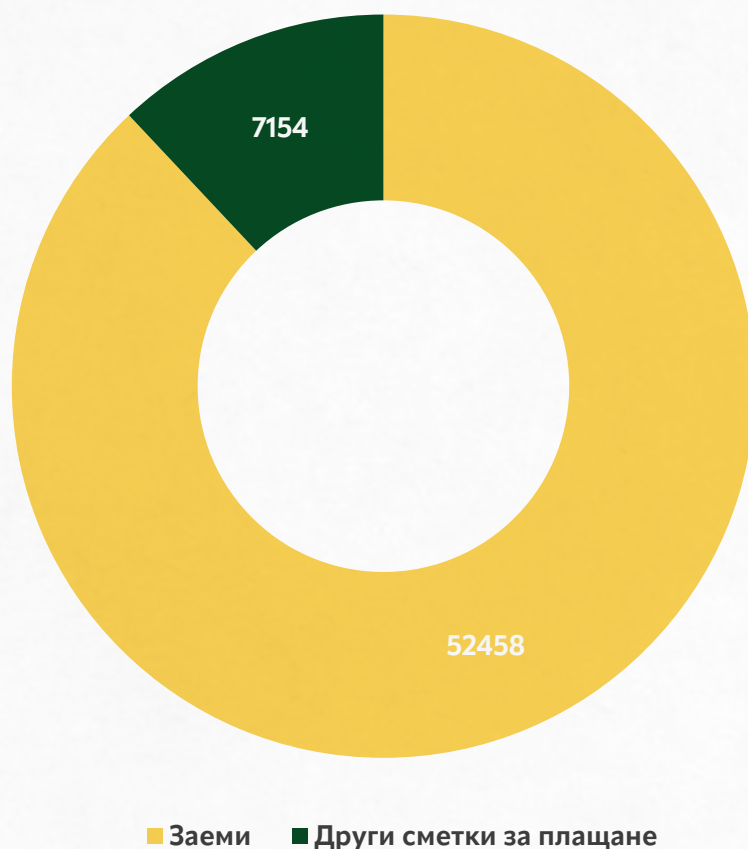
За сметка на това обаче прави впечатление много по-високият дял на некотираните на борса акции (52.6 милиарда лева, 17.7%) и особено другите видове собствен капитал (близо 90 милиарда лева, около 30%). Последното обхваща всички форми на собствен капитал, различни от котиран и некотиран на фондова борса акции, които не е под формата на ценни книжа. Съгласно методологията това може да включва например собствен капитал в дружества с ограничена отговорност, други видове съдружия или клонове. Тази категория финансови активи е широка и разнородна, като заедно с некотираните акции тя в немалка степен отразява наличието на голям брой регистрирани в страната предприятия, собственият капитал на които е оценен в съответствие с методологията.⁶

Спестяванията и инвестициите на домакинствата в застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми заемат четвърто място като дял във финансовите активи със стойност около 31 милиарда лева (10.4% дял). Тук попадат суми за права по животозастрахователни полици, пенсионни права, суми, които се очаква да бъдат платени за уреждане на обезщетения по общо застраховане и финансови претенции по гаранции по търговски или други операции.

Що се отнася до финансовите пасиви на домакинствата в края на 2024 г., възлизащи на 59.6 милиарда лева, основната част от тях (52.5 милиарда лева, или 88%) представляват заеми на домакинствата (Графика 6). Другата част са т.нар. други сметки за получаване (7.2 милиарда лева, или 12%), което са основно търговски кредити. По този начин структурата на финансовите пасиви на домакинствата отразява тяхното равнище на задлъжнялост, която идва преди всичко по линия на получените банкови кредити.

⁶ По данни на НСИ за бизнес демографията например през 2020 г. (последни данни) в България е имало общо 400 492 активни предприятия, от които 63 126 еднолични търговци, 318 472 дружества с ограничена отговорност и акционерни дружества и 18 894 партньорства и други правни форми.

Графика 6: Финансови пасиви на домакинствата в края на 2024 г. (млн. лева)

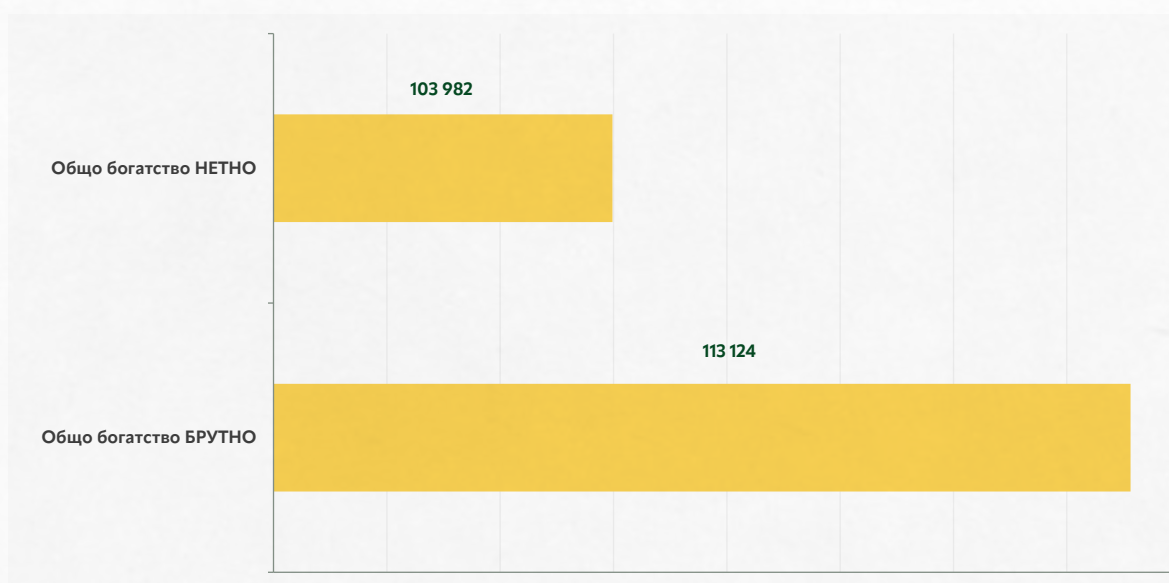

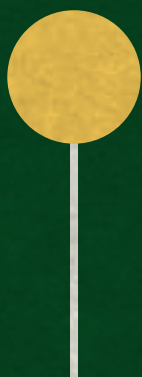
**5 | ИЗМЕНЕНИЯ В
ОБЩОТО БОГАТСТВО
ПРЕЗ ПОСЛЕДНАТА
ГОДИНА**

През последната година брутното богатство на българските домакинства се е увеличило със 113 милиарда лева, което е темп на нарастване от 12.7%. Съответно през 2024 г. нетното богатство се е увеличило със 104 милиарда лева, или с 12.4% (Графика 7).

Графика 7: Годишно нарастване на общото богатство (млн. лева)

Разликата в обема и темпа на нарастване на общото богатство в брутно и нетно изражение идва от динамиката на финансовото богатство през последната една година.

6 | ИЗМЕНЕНИЯ ВЪВ ФИНАНСОВОТО БОГАТСТВО ПРЕЗ ПОСЛЕДНАТА ГОДИНА

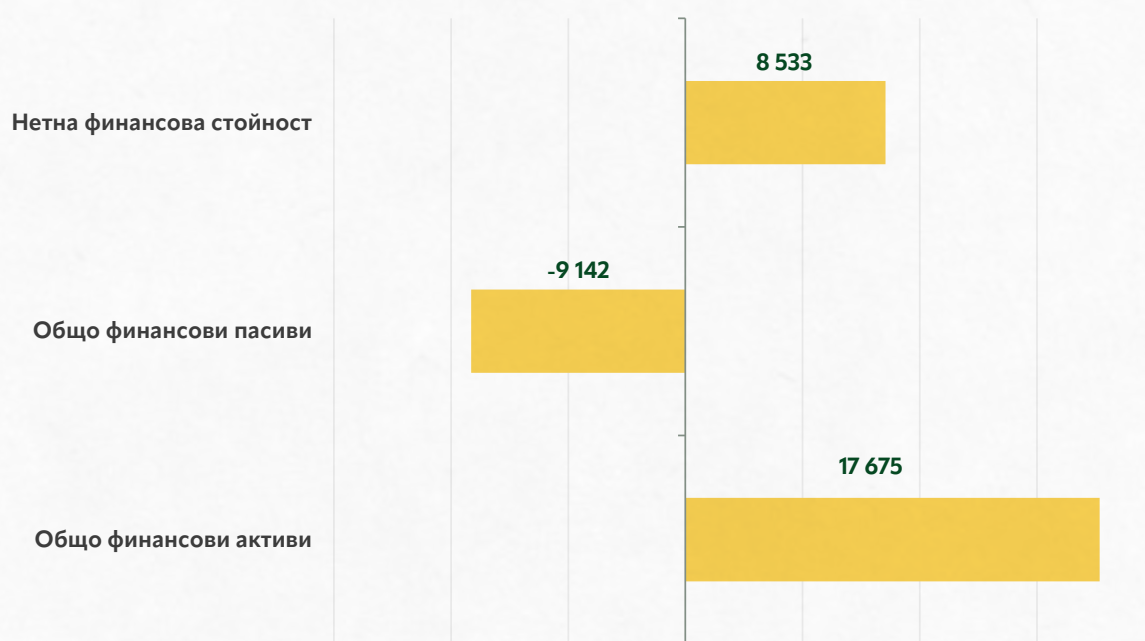
Миналата година брутното финансово богатство на българските домакинства се е увеличило със 17.7 милиарда лева, или с 6.3%. Съответно нетното финансово богатство се е увеличило с 8.5 милиарда лева, или с 3.7% през 2024 г.

През 2024 г. финансовите пасиви на домакинствата са нараснали с 9.1 милиарда лева, или цели 18.1%. Имайки предвид структурата на финансовите пасиви, обяснението за това нарастване е свързано с огромния темп на увеличение на банковите кредити за домакинствата в България през 2024 г.

Следователно през последната една година темпът на нарастване на финансовите пасиви надхвърля темпа на нарастване на брутните финансови активи на домакинствата. Поради по-малката стойност на финансовите пасиви обаче, нетното финансово богатство пак бележи положителна промяна.

Измененията във финансовото богатство на агрегирано ниво са илюстрирани в Графика 8, където финансовите пасиви са представени с отрицателен знак.

Графика 8: Годишни изменения във финансовото богатство (млн. лева)

Когато финансовите активи и пасиви се декомпозират по категории, се разкриват важни детайли, описващи измененията във финансовото богатство на домакинствата в България през последната година.

По отношение на активите най-голямо нарастване в абсолютно изражение е при депозитите (с 11.9 милиарда лева), а като темп – при акциите и дяловете в инвестиционни фондове (с цели 38.7%, но при относително малка обща стойност на тази категория активи). Интересът на българските домакинства към банковите депозити се дължи на споменатите горе фактори, сред които – инерция, традиционни предпочитания и недостиг на привлекателни или достъпни алтернативи за спестяване или инвестиции. Цялостната среда на несигурност и неоптимистичните очаквания за лични икономически и финансови перспективи вероятно също стоят в основата на значителното нарастване на тези нискорискови активи в структурата на богатството на домакинствата в България.

На този фон все пак прави впечатление нарасналото търсене и на по-доходоносни, макар свързани с относително по-висок риск, алтернативи под формата на акции, котираны на фондовата борса. Тази категория активи нараства със 661 милиона лева, или с13.7%.

Намаление през последната година регистрират единствено категориите дългови ценни книжа (-88 милиона лева, -6.3%) и финансови деривати (-2 милиона лева, -1.2%).

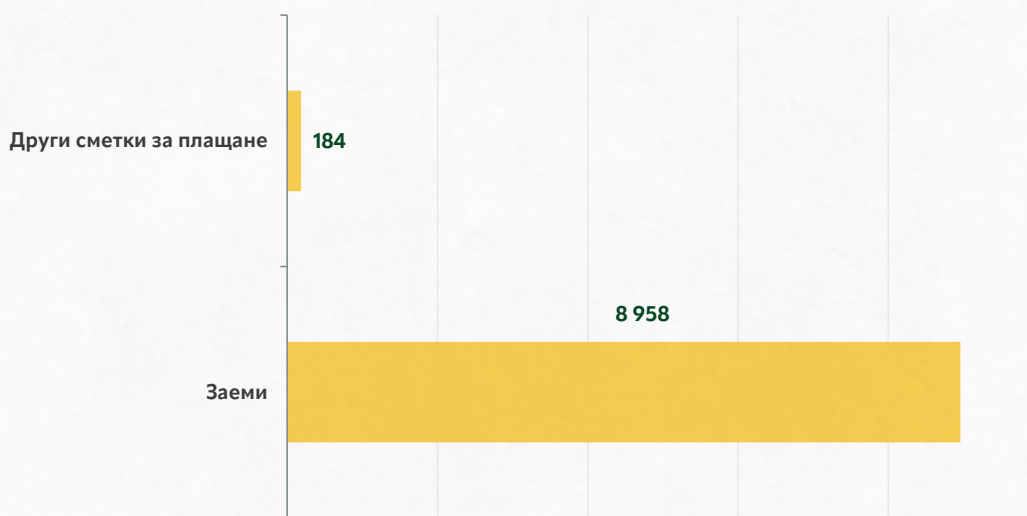
През последната година поетите от домакинствата заеми силно допринасят към общото увеличение на финансовите им пасиви. Заемите нарастват с близо 9 милиарда лева, или цели 20.6%. Така сериозният ръст на банковото кредитиране в България през 2024 г. намира своето отражение във финансовите баланси на домакинствата. Графика 9 показва подробните промени в структурата на финансовото богатство през последната година по отношение на активите.

Графика 9: Годишни изменения във финансовото богатство по активи (млн. лева)

Съответно Графика 10 показва промените в структурата на финансовото богатство през последната година по отношение на пасивите във финансовите сметки на българските домакинства.

Графика 10: Годишни изменения във финансовите пасиви на домакинствата (млн. лева)

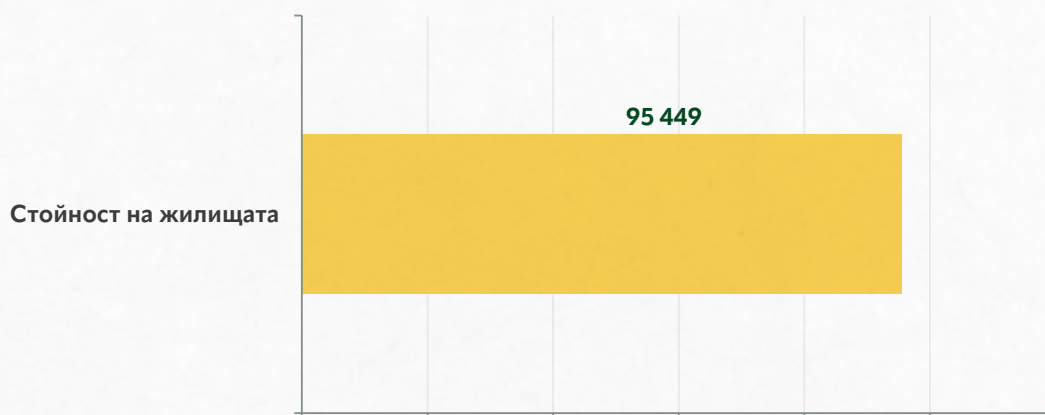

**7 | ИЗМЕНЕНИЕ
В СТОЙНОСТТА
НА ЖИЛИЩНИЯ
ФОНД ПРЕЗ
ПОСЛЕДНАТА
ГОДИНА**

Жилищният фонд, притежаван от българските домакинства, формира основна част от общото им богатство. Динамиката в стойността на жилищния фонд през последната година ясно отразява повишението в пазарната стойност на тази категория активи (15.7% средно годишно нарастване на индекса за покупките на съществуващи жилища по данни на Евростат за България). Силният ръст на банковото кредитиране, в частност на кредитите за покупка на жилища, представлява водещ фактор в подкрепа на нарастването на стойността на жилищата през 2024 г.⁷

В резултат от това за една година жилищното богатство на домакинствата в България се увеличава със 95.5 милиарда лева (Графика 11).

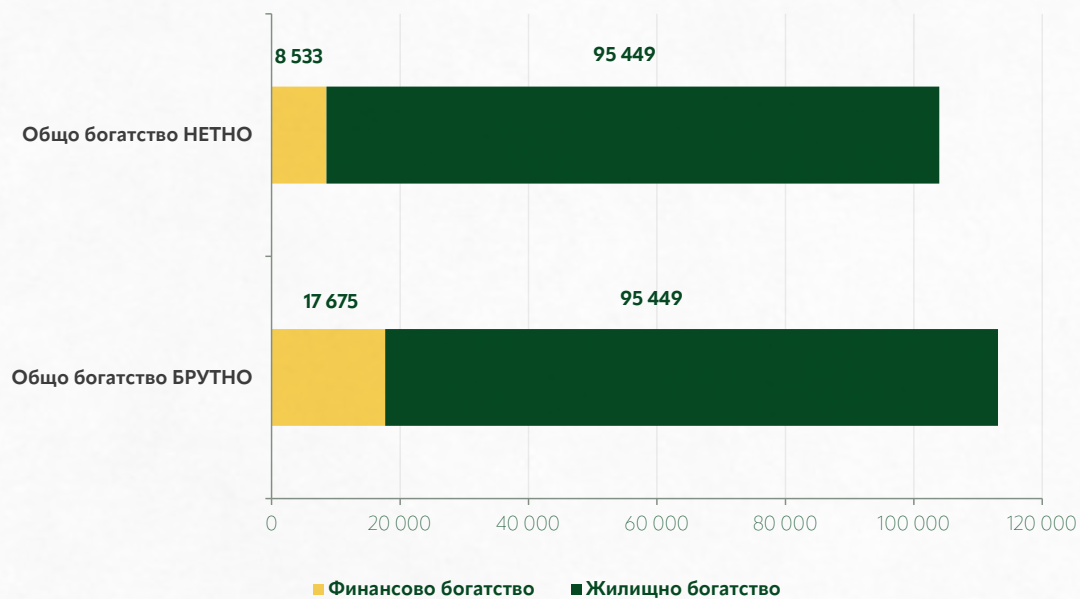
Графика 11: Годишно изменение в стойността на жилищата на домакинствата (млн. лева)

Комбинирайки данните за финансовото и жилищното богатство, приносите на тези две основни групи активи в нарастването на общото богатство на българските домакинства през 2024 г. е представен в Графика 12. Измененията са илюстрирани с и без отчитане на ръста на финансовите пасиви през 2024 г., т.е. съответно в нетно и брутно изражение.

7 Жилищните кредити нарастват с цели 29.1% през 2024 г., след ръст от 20.5% през 2023 г., 17.9% през 2022 г. и 16.5% през 2021 г. по данни от паричната статистика на БНБ.

Графика 12: Приноси в изменението на общото богатство през 2024 г. (млн. лева)

8 | ДЪЛГОСРОЧНИ СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ

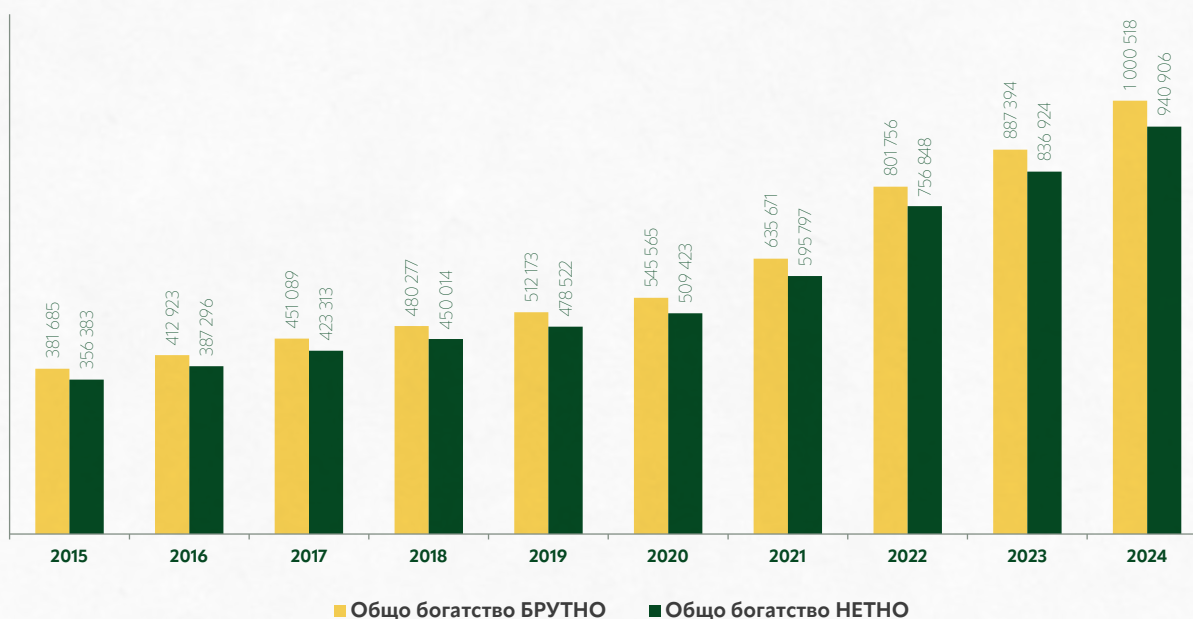
Индексът за богатството на българските домакинства е изчислен на основата на серии от данни, някои от които са налични за около две десетилетия назад. Използването на данни от период, стартиращ от 2015 г., има няколко предимства. То позволява работа с дълги статистически серии, които вече са стабилизирани след ефекта върху данните за финансовите сметки, произтичащ от затварянето на „Корпоративна търговска банка“ АД (КТБ) през 2014 г. Използването на 2015 г. като база е и стандартен подход на ЕЦБ за представяне на ценовия индекс. Освен това индексите на пазарните цени на жилищата, изчислявани от НСИ, също са базирани към 2015 г.

Десетгодишният диапазон от данни позволява да бъдат анализирани дългосрочни структурни изменения в богатството. Динамиката и относителните изменения между различните компоненти разкриват важни тенденции и характеристики в поведението на домакинствата в България.

Започвайки със сумарното богатство, резултатите показват, че преди 10 години то е възлизало на 381.7 милиарда лева общо в брутно изражение. Отчитайки съответната стойност на финансовите пасиви тогава, нетното сумарно богатство на българските домакинства е било 356.4 милиарда лева в края на 2015 г.

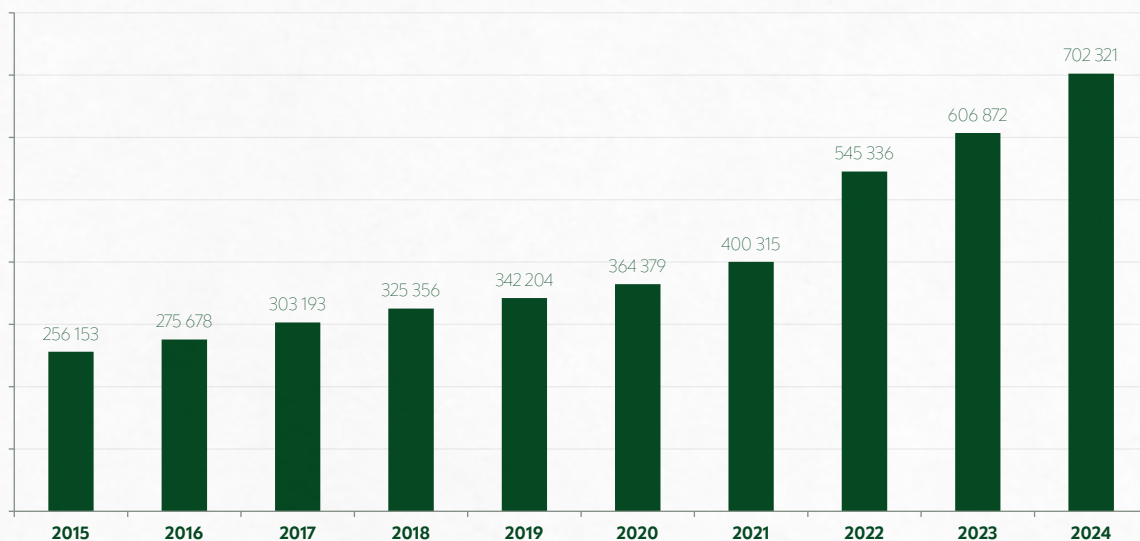
Следователно богатството на домакинствата общо е нараснало 2.6 пъти в брутно изражение и също толкова в нетно изражение през последното десетилетие. Измененията по години са представени в Графика 13. През последните няколко години темповете на нарастване на богатството леко се ускоряват.

Графика 13: Общо финансово и жилищно богатство (млн. лева)

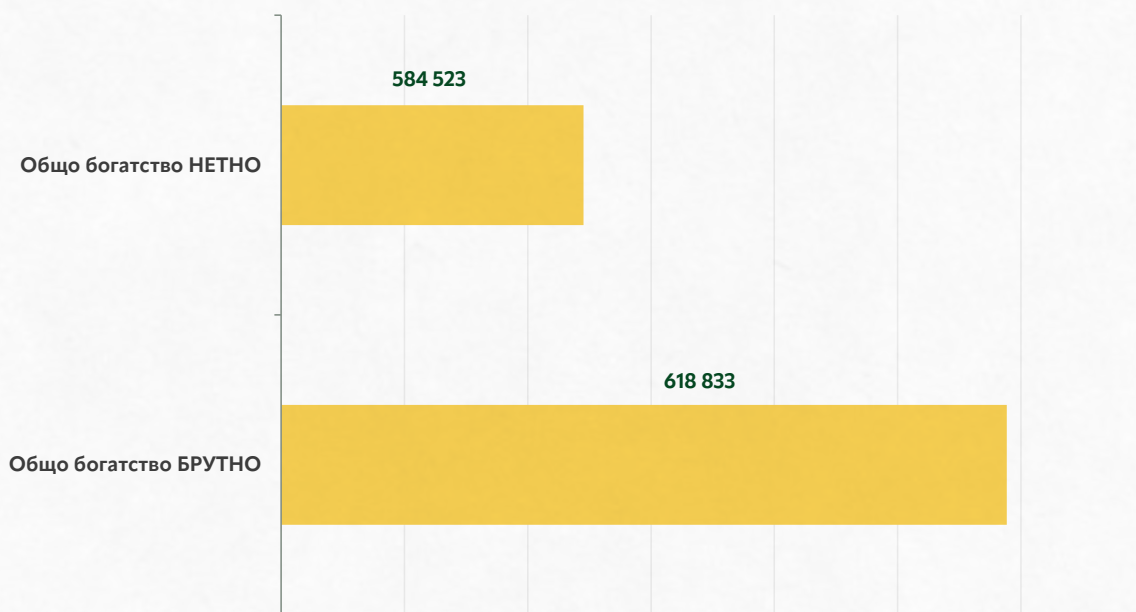
Промените конкретно в жилищното богатство на българските домакинства през същия период са представени на Графика 14.

Графика 14: Жилищно богатство (млн. лева)

Кумулативните изменения в общото богатство за целия десетгодишен период са илюстрирани на Графика 15, отново с и без отчитане на динамиката във финансовите пасиви на домакинствата след 2015 г. За едно десетилетие общото нетно богатство нараства с 584.5 милиарда лева, а брутното – с 618.8 милиарда лева.

Графика 15: Десетгодишно нарастване на общото богатство (млн. лева)

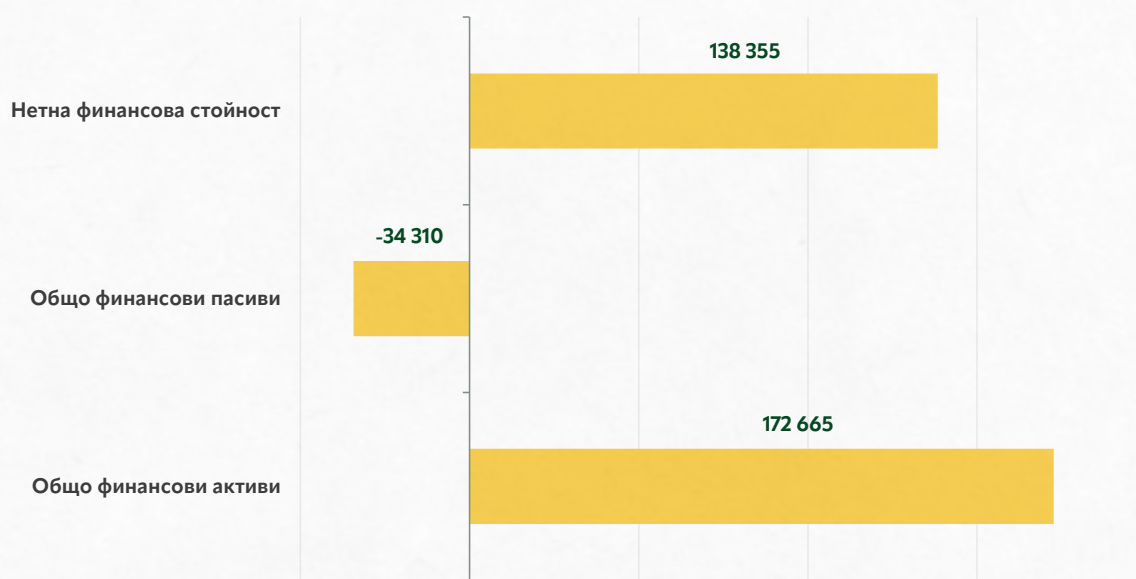
Разликата в измененията на богатството в брутно и нетно изражение отново идва от динамиката конкретно на финансовото богатство през последното десетилетие.

За целия период финансовото богатство има следното нарастване. Брутното финансово богатство на българските домакинства се е увеличило със 172.7 милиарда лева, или 138%. Съответно нетното финансово богатство се е увеличило със 138.4 милиарда лева, отново 138%.

През последните десет години финансовите пасиви на домакинствата са нараснали с 34.3 милиарда лева, или 135%. Последното отново отразява съществено увеличение на банковото кредитиране в България в рамките на десетилетието.

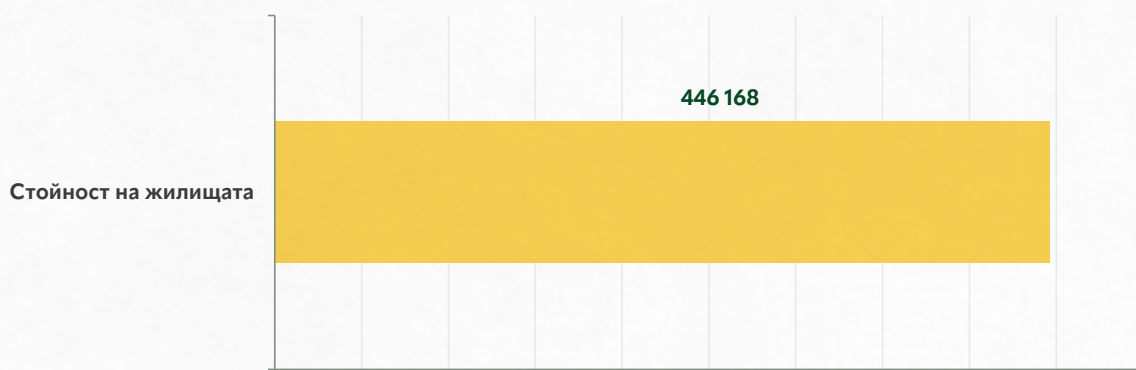
Графика 16 представя тези десетгодишни изменения във финансовото богатство на агрегирано ниво; финансовите пасиви са представени с отрицателен знак.

Графика 16: Десетгодишни изменения във финансовото богатство (млн. лева)

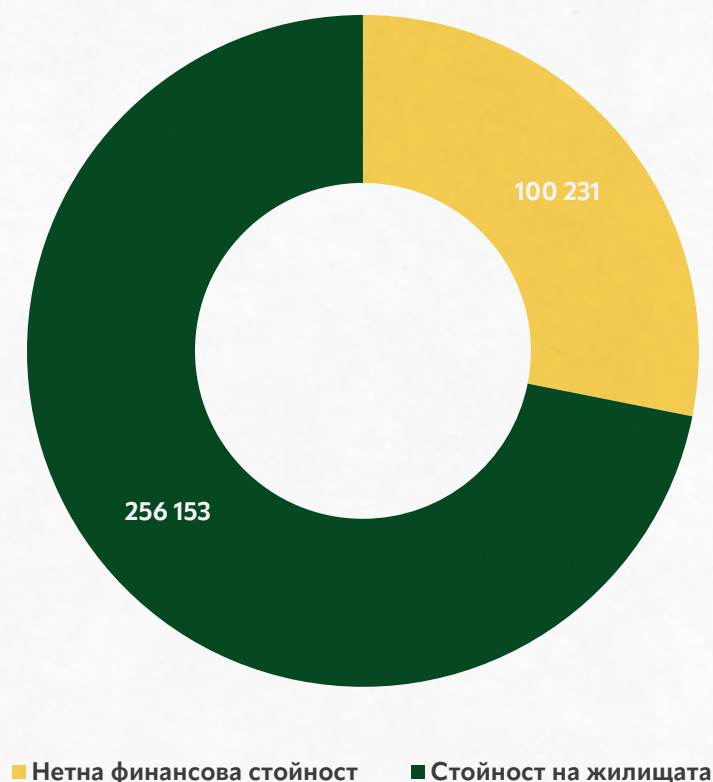
Що се отнася до стойността на жилищния фонд на българските домакинства, който преобладава в общото им богатство, през последното десетилетие тя нараства с 446 милиарда лева, или 174% (Графика 17).

Графика 17: Десетгодишно изменение в стойността на жилищата (млн. лева)

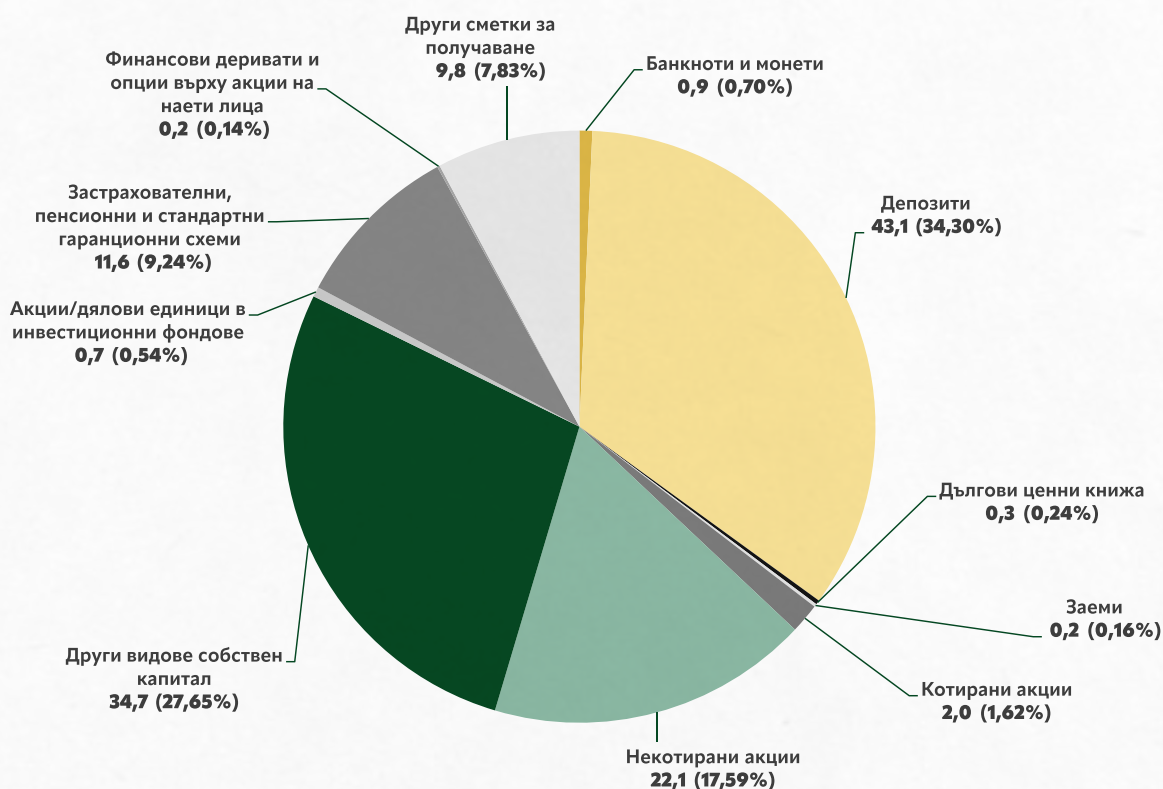
Изходната структура на богатството преди десет години е такава, че съотношението между нетното финансово и жилищното богатство към края на 2015 г. отново е било с превес на жилищното богатство. Делът му тогава обаче е бил 72%, срещу 28% дял на нетното финансово богатство (Графика 18). Излиза, че през изминалите десет години това съотношение се е запазило почти константно, но все пак относителният дял на жилищното богатство е нараснал с 3 пр.п. за сметка на спад на нетното финансово богатство на домакинствата в България.

Графика 18: Нетна финансова стойност и стойност на жилищата, притежавани от българските домакинства в края на 2015 г. (млн. лева)

Структурата на финансовите активи на домакинствата в началото на периода също разкрива важни детайли, показващи как са се променили нагласите през последното десетилетие. Графика 19 представя отделните категории, съставляващи финансовото богатство в края на 2015 г.

Графика 19: Финансови активи в края на 2015 г.
(брутни, млрд. лева, %)

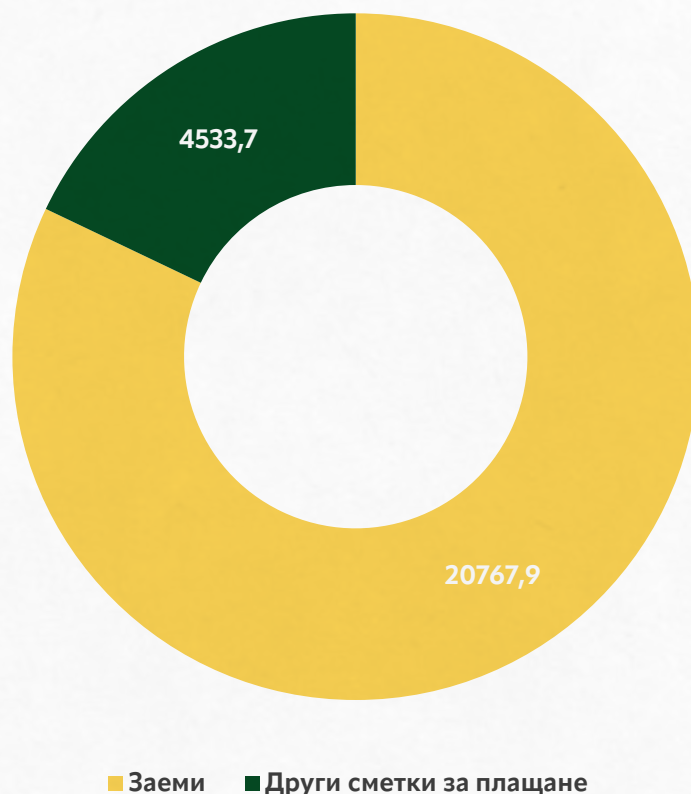
Излиза, че преди десетилетие депозитите отново са заемали члено място в предпочитанията на домакинствата с дял от около 1/3 от брутните финансови активи (34.3%). Второто място и тогава, както в края на 2024 г., е заемала категорията на други видове собствен капитал (27.7%), следвана от некотираны на борсата акции (17.6%).

Слабият интерес към по-нетрадиционни спестовни и инвестиционни алтернативи, ниската склонност към рисци, вероятно, равнището на финансова грамотност обясняват ниските относителни дялове на категории активи като акции, котираны на фондовата борса (1.6%), акции и дялове в инвестиционни фондове (0.5%). Все пак за отбелязване е, че и двете категории активи нарастват през

последните години, едновременно като обща стойност и като дял във финансовото богатство на домакинствата. Вземанията по застрахователни, пенсионни и гаранционни схеми са имали дял от 9.2% преди десет години – също по-малко като стойност и като дял отколкото в края на 2024 г.

Погледът към финансовите пасиви на домакинствата в края на 2015 г. показва обща стойност 25.3 милиарда лева, което е над два пъти по-малък размер в сравнение с края на миналата година. Основната част от финансовите пасиви (20.8 милиарда лева, или 82%) представляват заеми на домакинствата (Графика 20). Останалото са други сметки за получаване или основно търговски кредити (4.5 милиарда лева, или 18%). Тези резултати потвърждават, че преди десетилетие задлъжнялостта на домакинствата в България отново се е дължала в огромна степен на поетите от тях банков кредити. Разлика спрямо последните данни обаче е относително по-ниският дял на заемите в пасивите преди десет години (по-нисък с около 6 пр.п. в сравнение с края на 2024 г.).

Графика 20: Финансови пасиви на домакинствата в края на 2015 г. (млн. лева)

Един по-детайлен преглед по компоненти на дългосрочните изменения в богатството на българските домакинства разкрива следното.

По отношение на активите, през последното десетилетие прави впечатление, че най-много расте категорията други видове собствен капитал (Графика 21). Темпът на увеличаване на депозитите, които запазват най-големия дял във финансовите активи на домакинството, е на второ място по нарастване през последното десетилетие. За този дълъг период също видима промяна е повишената стойност на вземанията по застрахователни, пенсионни и гаранционни схеми. Алтернативни спестовно-инвестиционни активи като акции, котирувани на фондовата борса, и акции и дялове в инвестиционни фондове не са увеличили съществено популярността си, нараствайки с по-скромни темпове.

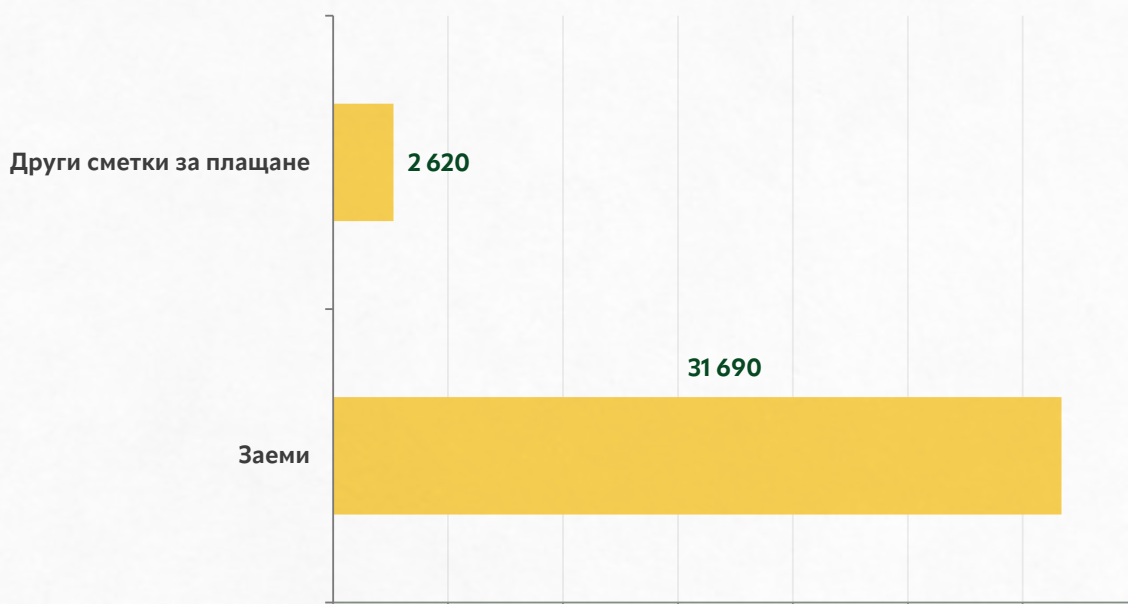
Общо през периода на последните десет години няма категория актив във финансовото богатство на българските домакинства, която да не е отбелязала нарастване.

Графика 21: Десетгодишни изменения във финансовото богатство по активи (млн. лева)

Съответно Графика 22 показва промените през последното десетилетие във финансовите пасиви на българските домакинства.

Графика 22: Годишни изменения във финансовите пасиви на домакинствата (млн. лева)

Резултатите показват, че през последното десетилетие заемите имат преобладаващ принос към общото увеличение на финансовите пасиви на домакинствата в България. Заемите нарастват с близо 32 милиарда лева, или 153%. Това отново е израз преди всичко на сериозния ръст на банковото кредитиране в България през целия разглеждан период. Банковото кредитиране към домакинствата се ускорява особено силно през последните няколко години.

9 | МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Изчисленията са извършени по собствена оригинална методика на базата на последни публикувани данни от БНБ, НСИ и Евростат. Резултатите са годишни и се отнасят за края на съответната година.

Сектор „Домакинства“ е сектор с код S.14 по класификацията на институционалните сектори в съответствие с Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010).

Финансовите активи и пасиви са дефинирани в съответствие с Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз.⁸

Корекциите за инфлацията със съответното натрупване са извършени на базата на Хармонизирания индекс на потребителските цени (Harmonized index of consumer prices, HICP) с източник Евростат. Този индекс се изчислява по общоевропейска сравнима методология.

За изчисляване на жилищното богатство са използвани статистически серии, отнасящи се до съществуващи жилища. Данни за полезната площ на жилищата за 2024 година ще бъдат публикувани от НСИ на 29 юли 2025 г., поради което за целите на настоящия анализ са използвани данни от предходната година.

За 2024 г. не са включени въведени в експлоатация жилища, поради липса на информация каква част от тях са придобити от домакинствата през същата година. Включването на тези данни не би дало статистически съществена промяна в резултатите, тъй като общата полезна площ на въведените в експлоатация жилища през 2024 година е под 0.5% от общата полезна площ в края на 2023 година (този процент би намалял още, ако се приспадне площта на разрушените през 2024 година жилища).

Полезната жилищна площ, съгласно методологията на НСИ, включва жилищна площ и спомагателна площ. Жилищната площ включва площта на стаите и кухните с площ 4 и повече кв. м. Спомагателната площ включва площта на спомагателните помещения, стаите и кухните с площ по-малка от 4 кв. м, вестибюлите с портал и друга преграда, коридорите, антретата, баните, тоалетните, килерите, грешниците и другите спомагателни помещения независимо от големината на площта им.

8 Вж. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0549#d1e32-670-1>

